

WAGENINGEN WIL BIJ REDDEN

Een universitair hoofddocent, een promovendus, twee praktijkonderzoekers en een onderzoeksvoorlichter. Dat wenselijkste heeft bijenonderzoeker dr. Tjeerd Blacquièr ingediend bij minister Gerda Verburg van LNV. Daarmee moet er meer kennis komen over de bijensterfte, om de honingbij van de ondergang te redden.

Zo'n achtduizend imkers - vooral hobbyisten - houden bijen in Nederland. Die zijn belangrijk voor de bestuiving van verschillende tuinbouwgewassen en wilde planten. Door de bestuiving vertegenwoordigen de bijen een jaarlijkse waarde van 1 miljard euro, stelt Blacquièr. Die waarde steekt schril af bij het aantal bijenonderzoekers in Nederland. 'We zijn nog met z'n drieën.'

De afgelopen jaren is het aantal bijenvolken in Nederland flink gedaald. 'Afgelopen jaar stierf 23 procent van de bijen, het jaar daarvoor 15 procent.' Belangrijkste veroorzaker is de Varroa-mijt. Die doodt niet alleen bijenlarven, maar draagt ook virussen bij zich die de bijenpopulatie aantasten.

'Je kunt de mijt goed bestrijden via een gerichte aanpak - ik heb zelf vijf bijenvolken en mij lukt het - maar dan moet het kennisniveau van de imkers omhoog. De hobby-imkers kunnen dit probleem niet oplossen. Onderwijs, onderzoek en voorlichting moet ze daarbij ondersteunen.'

Om voorlichting aan de imkers te kunnen geven, is eerst veldonderzoek nodig, aldus Blacquièr. 'We hebben nu een gebrek aan goede gegevens over de bijensterfte. Aan de hand daarvan kunnen we met praktische oplossingen komen.' Dat advies moet de plaats innemen van de 'zelfverklaarde profeten'; imkers met veertig jaar ervaring die vaak geen weet hebben van het laatste onderzoek. Blacquièr moet dus stad en land af om cursussen te geven? 'Dat doe ik al, maar ik wil er graag een persoon bij.'

Ook is fundamenteel entomologisch onderzoek nodig naar de wisselwerking tussen de honingbij, de Varroa-mijt en de eencellige parasieten *Nosema apis* en *Nosema ceranae*. '*N. ceranae*, afkomstig uit India, verdringt momenteel de *N. apis*

en lijkt virulenter. Mogelijk verklaart dit mede de toenemende sterfte, maar we weten het niet precies. We hebben een promovendus nodig om dat goed uit te zoeken.' Ook het selecteren van bijenrassen die beter bestand zijn tegen de Varroa-mijt staat op het verlanglijstje van de Wageningse bijenonderzoeker, in het rapport over de bedreigingen van de bijenhouders in Nederland dat vorige week is aangeboden aan minister Gerda Verburg.

Blacquièr hoopt dat de minister ook de natuurorganisaties bij haar maatregelen betreft. 'Die houden niet van imkers; ze zijn bang dat de wilde bijen last hebben van de bijenvolken. Maar door de afname van de wilde bijensoorten staat de bestuiving ook in natuurgebieden onder druk.' Ook de landbouw kan een steentje bijdragen. 'Door de monocultuur in het landelijk gebied, met weinig onkruiden en bloeiende akkerranden, zetten de imkers hun bijenvolken tegenwoordig bij voorkeur in stedelijk gebied, want alleen daar bloeien bijna het hele jaar bloemen.' / AS